

foregaaet nogen Forandring, siden Forhandlingerne fandt Sted, som medfører, at nogle af disse Betænkkeligheder ikke længere have en saadan Betydning som tidligere. Der er saaledes foregaaet den Forandring, at der er truffet en Overenskomst, som rigtignok er Forsamlingen ubekendt — det vil sige, forsaavidt Forsamlingen ikke fra Regeringens Side har modtaget Oplysning, eller ifølge de Udtalelser, der ere faldne et andet Sted, kan vente en saadan —, angaaende de oldenborgske Enclaver. Den Betænkkelighed, der hidrørte fra dette Forhold, har saaledes fundet sin Afgjørelse ved den afsluttede Tractat. Den finansielle Betænkkelighed, som havde sig mod det tidligere Lovforslag, vil jeg ogsaa tilstaae, for mit Bedkommende, tildeels er bortfalden ved den Udtalelse, som er brugt af den ærede Finantsminister paa et andet Sted, idet han nemlig har udtalt, at der i Finantsloven for næste Aar vil blive optaget et andet Fordelingsforhold end det, som indeholdes i Finantslovdraftet for indværende Aar, og saa megen Tillid troer jeg at kunne have eller har jeg til Regeringen, at det Forslag vil blive billigere mod Danmark end det Forslag, som nu findes i Finantsloven angaaende Toldindtægterne, saa at ogsaa denne Betænkkelighed for en stor Deel er bortfalden. Der er imidlertid en Betænkkelighed, som under Sagens tidligere Behandling har været af overveiende Betænkkelighed for mig, og den staaer endnu tilbage, det er nemlig, at Rigsdagen, ved at give sit Samtykke enten til det Lovudkast, der forelaa det tidligere Folkething, eller det, som nu foreligger, vil for ubestemt og ubestemmelig Tid fraskrive sig al Indflydelse paa denne Deel af Lovgivningen, at det aldeles vil tilintetgjøre den Rigsdagen efter Grundloven tilkommende Deeltagelse i Lovgivningen, forsaavidt angaaer Told- og tildeels Handelsforholdene. Denne Hovedbetænkkelighed bestaaer endnu, og det Lovforslag, som foreligger, indeholder i og for sig Intet, som kunde have denne Betænkkelighed. Det vilde saaledes have været naturligt, at, naar jeg har anseet denne Hovedbetænkkelighed som den overveiende, at jeg saa ogsaa vedblev at stemme imod det nu foreliggende Lovforslag, men jeg maa tilstaae, at,

uagtet, som jeg har sagt, denne Betænkkelighed endnu bestaaer, at Rigsdagen ved denne Lov fraskriver sig den i Grundloven hjemlede Deeltagelse i Lovgivningen ved dette Slags Sager for en ubestemt og ubestemmelig Tid, og uagtet der ikke i det foreliggende Lovforslag indeholdes Noget, som kan have denne Betænkkelighed, saa maa jeg dog med dyb Beklagelse tilstaae, at denne Betænkkelighed ogsaa er forsvunden, fordi de Patenter, som jeg nys nævnte, i Virkeligheden, efter min Opfattelse af Sagen, have frataget den danske Rigsdag den Meddeeltagethed i denne Deel af Lovgivningen, som efter Grundloven tilkommer Rigsdagen. Derfor anseer jeg det unyttigt at stemme imod Loven; thi, om det ogsaa skulde lykkes at samle saa mange Stemmer imod det nu foreliggende Lovforslag, som vare tilstrækkelige til at forkaste det, saa kunde Rigsdagen dog ikke bevirke, at disse Patenter bleve hævede, og desuagtet vilde Følgen af disse Patenter vedblive at bestaae, at nemlig Loven af 22de December 1850, der er given med Rigsdagens Samtykke og grundlovmæssigen kun kan forandres med Rigsdagens Samtykke, dog factisk er forandret uden Deeltagelse af den danske Rigsdag, og den stete Skade vil saaledes ikke kunne oprettes. Da jeg nu ikke kan bekvemme mig til at afholde mig fra at stemme, men anseer det for min Pligt at stemme for eller imod, er jeg saaledes tvungen til at stemme for Sagen.

Finantsministeren: Den ærede Rigsdagsmand vilde gjøre en Distinction imellem at forelægge Rigsdagen Noget, som det hedder i Grundloven, og at forelægge til Efterretning, men den Forskiel kjender jeg ikke. Naar han har paaberaabt sig, at han holdt i sin Haand en Bekjendtgjørelse for Slesvig, angaaende Brændeviinsafgiften, som maatte være saaledes at forstaae, at det var en Bekjendtgjørelse for Danmark, angaaende en Forandring, som er foregaaet i Slesvig, saa har det sin gode Grund deri, at denne Bekjendtgjørelse ganske rigtig officielt er meddeelt Rigsdagen tilligemed Loven for Danmark, og det er skeet, fordi den Lov, som nylig er vedtagen af Rigsdagen og stadfæstet af Kongen, angaaende Forandring af den herværende Branderi-